



Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/671/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kaposvári Törvényszék 1.Bpkf.459/2024/5. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A saját ügyében személyesen eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] 1.1. Az indítvány alapjául szolgáló ügy a következőképpen foglalható össze:
- [3] Az indítványozó – az ügy alapjául szolgáló bírósági eljárásban védő – elfogultság miatti kizárás iránti bejelentését az első fokon eljáró Kaposvári Járásbíróság 9.Bpk.586/2024/4. számú végzésével elutasította, és a bíró kizárását megtagadta. Emellett a bíróság az indítványozóval szemben ötvenezer forint rendbírságot szabott ki. A bíróság végzésében kitért arra, hogy az indítványozót az eljárás korábbi szakaszában már figyelmeztették a kizárásra irányuló nyilvánvalóan alaptalan bejelentés érdemi indokolás nélküli elutasíthatóságára, továbbá felhívták a figyelmet a bejelentés előterjesztőjének rendbírsággal sújthatóságára is. A bíróság áttekintette az ügy iratait és a korábbi jegyzőkönyveket is az ismételt bejelentés miatt, és ezek alapján azt állapította meg, hogy az eljáró bíró részrehajlásának, elfogultságának a látszata sem merült fel. Erre figyelemmel a kizárási kérelmet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 17. § (1) bekezdése alapján az indítványozó védő bejelentését elutasította, egyben a Be. 18. § (2) bekezdés alapján rendbírsággal sújtotta és ismételten figyelmeztette az alaptalan bejelentések jogkövetkezményeire az.
- [4] 1.2. Az indítványozó védő fellebbezése nyomán eljáró Kaposvári Törvényszék mint másodfokú bíróság a 1.Bpkf.459/2024/5. számú végzésével az elsőfokú döntést

helybenhagyta. A bíróság döntésében kifejtette, hogy egyetértve az elsőfokkal, valóban alaptalan a kizárási kérelem és az lényegében az eljárás során korábban előadottak megismétlése. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság a járásbíró végzését a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – annak helyes indokai folytán – helybenhagyta.

- [5] 2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, mert álláspontja szerint a Kaposvári Járásbíró 9.Bpk.586/2024/4. számú végzése és a Kaposvári Törvényszék 1.Bpkf.459/2024/5. számú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (3) bekezdését. Mindezekre figyelemmel kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg az említett bírósági döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat.
- [6] 2.1. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában és annak kiegészítésében – lényegében megismételve a fellebbezésében foglaltakat – előadta, hogy álláspontja alapján az általa benyújtott kizárási kérelmek nem azonos tartalmúak, azokat a bíróságok tévesen értelmezték. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy míg az első indítványa magának a bíróságnak a kizárására irányult, a második viszont már konkrét bíró kizárására. Míg az előbbi a véleménye szerint nagy sajtónyilvánosság miatt lett volna szükséges, az utóbbit a jegyzőkönyv, valamint a szakértői vélemény hiányosságára, bizonyítási szempontból nem megfelelő voltára alapította. Ezen kívül az eljárás „szokatlanul gyors tempójára” is hivatkozott a bíró kizárása kapcsán.
- [7] A védőnek mindezek miatt kötelessége szót emelni, és ahogyan az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése is leírja: „a védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.” A kizárási indítványokat tehát alaptalanul és valótlan állításokkal, iratellenesen utasították vissza a bíróságok. A Be. nem szabályozza az indítványozó álláspontja szerint azt, hogy a védő hány alkalommal nyújthat be kizárási kérelmet és miután azok tartalma eltérő volt, a pénzbírság sem volt indokolt az esetében. A bíróságok eljárása ez alapján sértette a hatékony védelemhez való jogot és ezen felül az érdemi indokolás nélküli elutasításokkal a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát is, miután kizárólag a rendbírság kiszabása vonatkozásában volt helye fellebbezésnek, a kizárási indítvány érdemi indokolás nélküli elutasítása ellen nem.
- [8] Hangsúlyozta az indítványozó alkotmányjogi panaszaiban, hogy a védelemhez való jog a büntetőeljárás minden szakaszában megilleti az eljárás alá volt személyeket. Álláspontja alapján a védőt nem vonhatják felelősségre a véleményéért még akkor sem, ha az valóban ismétlődő lett volna.
- [9] A döntések megalapozatlanságán túl az Alaptörvény XXVIII. cikk (3) bekezdése szerinti védelem joga azzal is sérült az indítványozó szerint, hogy nem gyakorolhatta

a védői jogosítványait anélkül, hogy azért felelősségre vonják, kizárólag a védelem ellátása során történt véleménynyilvánításáért.

- [10] Véleménye szerint a büntetőeljárás egyik legfontosabb jogorvoslata a kizárási indítvány, ennek gyakorlásától fosztotta meg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljárás megsértésével a bíróság. Hangsúlyozta, hogy az eljárás tisztessége csak az ügy minden körülményének figyelembevételével ítéltető meg. Álláspontjának alátámasztásaként hivatkozott az Alkotmánybíróság releváns gyakorlatára is.
- [11] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [12] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben nyújtotta be.
- [13] 3.2. Az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsértett rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését és kifejezetten kéri a megsemmisítésüket.
- [14] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti panasz formai feltételek megfelelése kapcsán utal arra, hogy az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedüli ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [15] Az Abtv. 27. §-a elsődlegesen – az eljárást befejező egyéb döntések mellett – az érdemi határozatok megtámadását teszi lehetővé. Az Abtv. azonban nem határozza meg, hogy mit jelent az „érdemi határozat” és milyen döntések tartoznak ide, ezért az Alkotmánybíróságnak minden esetben egyedileg, az ügy jellegétől függően kell vizsgálnia azt, hogy mi tekinthető az ügy érdemében hozott határozatnak.
- [16] Az Abtv. rendszertani értelmezéséből – a jogalkotói szándékra is tekintettel – az következik, hogy a jelenlegi jogszabályi környezetben az eljárás folyamán hozott bírósági határozatokkal szemben nincs lehetőség alkotmányjogi panasz benyújtására. Alkotmányjogi panasz keretében kizárólag az ügyek érdemében hozott végső

döntések és a bírósági eljárást befejező egyéb döntések vizsgálhatók {3002/2014. (I. 24.) AB határozat, Indokolás [20]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság korábbi döntéseiben arra az álláspontra helyezkedett, hogy egy folyamatban lévő büntetőeljárásban, a terhelt nem terjeszthet elő az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a védő kizárását kimondó bírósági határozattal szemben, mert az nem minősül (a terhelt vonatkozásában) sem az eljárást befejező, sem az eljárás érdemében hozott döntésnek {lásd hasonlóan: 3078/2022. (II. 25.) AB végzés, Indokolás [12]}.

[17] 3.4. Jelen ügyben nem a terhelt, hanem a rendbírósággal sújtott védő fordult az Alkotmánybírósághoz és indítványozta az ügyében született bírósági döntések megsemmisítését. Ezzel összefüggésben az Alkotmánybíróság a hasonló alapon fekvő 3377/2023. (VII. 27.) AB végzésében korábban kimondta, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzés az alap büntetőeljárás során a védő tevékenységével összefüggésben született, amely azonban nem tekinthető az ügy érdemében hozott döntésnek, továbbá az eljárást lezáró egyéb döntésnek sem {lásd: 3377/2023. (VII. 27.) AB végzés, Indokolás [21]-[22]}. Tekintettel az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára, a támadott döntéseket tehát jelen ügyben sem lehetett érdemben vizsgálni.

[18] 4. Az Alkotmánybíróság mindezekre figyelemmel megállapította, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa nem felel meg az Abtv. 27. §-ban előírt követelményeknek, ezért az Alkotmánybíróság Ügyrendjének 30. § (2) bekezdés h) pontja alapján az indítványt visszautasította.

Budapest, 2025. december 9.

Dr. Lomnici Zoltán s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Patyi András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró